

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 439/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. augusta 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Kubinom, Štefánikova 15, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 71/2016 z 24. apríla 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júla 2017 (mailom) 16. júla 2017 (poštou) doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 71/2016 z 24. apríla 2017 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že najvyšší súd napadnutým rozhodnutím zrušil rozsudok Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 Co 479/2013 z 28. januára 2015 a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že v posudzovanej veci krajský súd nesprávne posúdil pasívnu legitimitáciu žalovanej v druhom rade. Nesúhlas sťažovateľa s vysloveným právnym názorom najvyššieho súdu tvorí nosné dôvody podanej sťažnosti.

3. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že najvyšší súd napadnutým rozhodnutím porušil v bode 1 označené práva, zrušil toto rozhodnutie a priznal sťažovateľovi náhradu trov konania.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

5. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby

alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06).

6. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

7. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

8. V okolnostiach prípadu sťažovateľ predovšetkým namieta, že najvyšší súd ako dovolací súd porušil jeho práva (bod 1), pretože zrušil odvolací rozsudok krajského súdu a v odôvodnení svojho rozhodnutia vyslovil svoj právny názor, že krajský súd nesprávne posúdil pasívnu legitimitáciu žalovanej v druhom rade.

9. Z rozhodnutia najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu však vyplýva, že zrušil rozhodnutie krajského súdu (ako odvolacieho súdu) sp. zn. 11 Co 479/2013 z 28. januára 2015 a vec vrátil na ďalšie konanie, čo bez akýchkoľvek pochybností znamená, že napadnutým rozhodnutím sa konanie o zaplatenie peňažnej sumy s príslušenstvom neskončilo. V danom prípade nejde o konečné rozhodnutie, ktorého dôsledkom by bolo právoplatné skončenie veci, prípadne zastavenie súdneho konania.

10. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd neodmietol sťažovateľovi poskytnutie súdnej ochrany, vecou sa zaoberal a rozhodol o nej. V danej veci sa súdne konanie nachádza v štádiu odvolacieho konania na krajskom súde, ktorý bude vo veci znova konať a rozhodovať. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že nie je daná jeho právomoc na prerokovanie veci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Ústavný súd napokon dodáva, že ani vyslovený právny názor najvyšším súdom v napadnutom rozhodnutí o posúdení pasívnej legitímácie žalovanej v druhom rade nemusí byť konečný a záväzný, ak v ďalšom konaní dôjde napríklad k zmene skutkového základu veci, čo teoreticky nemožno vylúčiť. Aj preto platí už uvedené v bode 4 a 5, t. j. že všeobecné súdy sa v ďalšom konaní budú (aj) nosnými námietkami sťažovateľa zaoberať. Ak nimi vyslovené právne názory budú arbitrárne, resp. zjavne neodôvodnené, nič nebráni sťažovateľovi, aby sa po využití všetkých účelných prostriedkov nápravy pred všeobecnými súdmi obrátil na ústavný súd.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. augusta 2017